

Годишна програма за заеднички интереси на етничките заедници

Општина Велес

Проект: Здружени сили за заеднички интереси

Март 2017

Содржина

Вовед.....	3
За општината.....	4
Методологија за изработка за годишната програма.....	7
Приоритети за општина Велес дефинирани на граѓански форуми.....	9
Дефинирање на проблемите во областите од страна на работните групи.....	9
Анализа на дефинираните проблеми по работни групи	11
Дефинирање на решенија за проблемите по работни групи.....	16
Предлог иницијативи за дефинираните проблеми по работните групи.....	20
Акциски план со активности за 12 месеци.....	26

Вовед

Проектот „Здружени сили за заеднички интереси“ е проект во реализација на ЦОСВ – Прилеп во рамките на ИПА Програмата за поддршка на граѓанското општество и медиуми 2014 при Делегацијата на Европската Унија во Скопје.

Општата цел на проектот е: Зајакнување на влијанието на граѓанското општество во унапредувањето на односите во заедницата преку партиципативна демократија.

Специфични цели се:

- i) Поддршка на процесот на градење на доверба во заедницата преку согледување на заедничките интереси на заедницата
- ii) Да се стимулираат акции на локалните заедници за учество во процесите на донесување на одлуки на локално ниво
- iii) Да се зајакнат капацитетите на локалните граѓански организации во анализа и застапување засновано на докази преку вмрежување на засегнатите страни.

Градењето на годишната програма за заеднички интереси е процес кој е во рамките на втората компонента за проектот: Воспоставување на механизми за консултации за идентификација на заедничките интереси во заедницата каде што 12 менторски организации иницираа основање на општинско тело за идентификација на заедничките интереси на заедницата составен од членови од општинскиот совет, политичките партии, комисија за интернетни релации (во општините каде што ја има формирано) и граѓанско општество. Телото го координираше процесот на идентификација на заедничките потреби и учествуваше во процесот на изготвување на годишната програма.

Оваа програма пред се е наменета за етничките заедници кои живеат на територијата на општина Велес и предвидува нивно вклучување во општествениот, економскиот, културниот и образовниот процес на ниво на градење на стратегии и приоритети во општината.

Овој процес започна етапно, и вклучи средби со граѓани – **форуми**, кои беа реализирани во општина Велес и на кои се разговараше за приоритетите, проблемите и решенијата со кои граѓаните од различните етнички заедници се сретнуваат.

Од особена важност е формираното општинско тело во рамките на овој проект кое беше присутно со свои претставници на сите форуми и активно учествуваше во работата на групите кои беа креирани како најпотребни во областите на: култура, образование, спорт и вработување.

Секоја од групите е претставена од релевантни учесници и институции кои се тесно поврзани со дефинираната област.

Оваа програма ќе биде предадена на Советот на општина Велес пред се на разгледување, а подоцна за периодот 2018 и за реализација. Оваа програма е препорачливо да се разгледува во

ноември 2017, како за истата би се планирале средства во буџетот на општината и во 2018, се очекува незина реализација.

Експерт при проектот

Марина Ѓорѓиоска - Китаноска

За општината

¹Општина Велес

Центарна Општината Велес е градот Велес, местен во средишниот дел на Македонија, поточно на брегот на реката Вардар на надморска височина од 206 м. Општина Велес според пописот од 2002 година брои население од 55 108 жители. Тој претставува значаен сообраќаен јазол каде што се вкрстуваат најважните патни и железнички сообраќајни правци на меѓународниот сообраќаен коридор, кој ја поврзува Европа со Блискиот Исток и Северна Африка.

¹Превземено од веб страницата на Општина Велес

http://visit.veles.gov.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=4

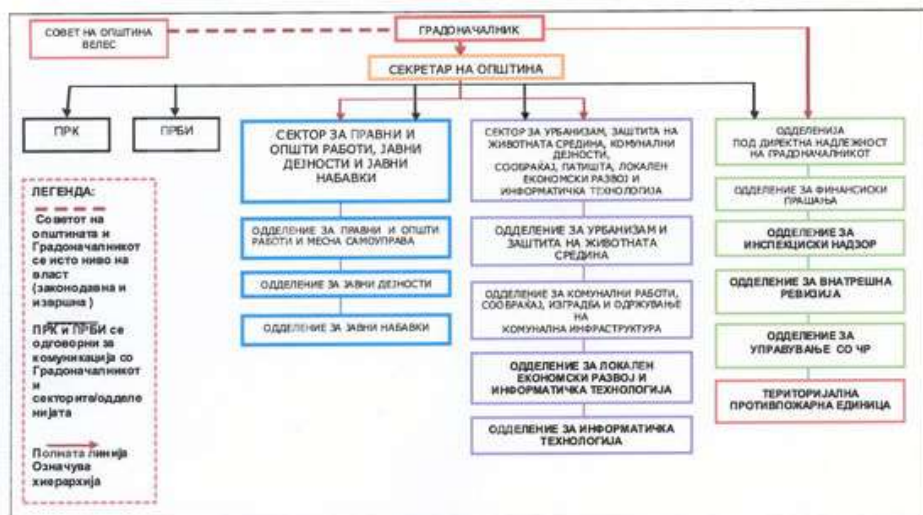
Општина Велес ја има следнава административа структура

4. ИНТЕГРИРАН МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМ

4.1. Општи барања: Организациона структура на Општина Велес

COPY

п5.5.1/1

Во Општина Велес, со одлука на Советот има 14 месни заедници во градот и 20 во населените места. Според пописот од 2002 етничката застапеност на населението е следна:

Националност	Застапеност
Македонци	46.767
Албанци	2.299
Турци	1.724
Роми	800
Власи	343
Срби	540
Бошњаци	2.406
Останати	229

Во разговорите и состаноците со општинското тело, дојдовме до заклучок дека оваа општина нема формирано комисија за односи со заедниците и дека етничките заедници се застапени во секоја донесена стратегија на општината. Овој граѓански концепт на општината гарантира вклученост на сите етнички заедници подеднакво во процесите на носење на одлуки. Ова исто така беше потврдено и на граѓанските форуми каде беше разговарано за потребите на

заедниците и за акциите и иницијативите кои би сакале да ги има во поголем број на територијата на општина Велес.

Стратешките документи на општина Велес се достапни и уредно поставени на ²веб страната, а за потребите на овој конкретен документ ќе ги наведеме следниве:

- Акциски план за одржлив енергетски развој, донесен на 31.01.2017
- Програма за енергетска ефикасност на општина Велес (2016 – 2018)
- Локална младинска стратегија за општина Велес
- Локален акциски план за лица со инвалидност во општина Велес 2016-2020
- Стратегија за ЛЕР на општина Велес
- План за управување со отпад (2013-2017)

²<http://uslugi.veles.gov.mk/SitePages/Home.aspx?View={E9770C13-FCF8-44BF-BD43-1E918D08A831}&FilterField1=x0422 x0438 x043f x0020 x043d x0430 x0020 x0434 x043e x043a x0443 x043c x0435 x043d x0442 &FilterValue1=%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%88%D0%BA%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8>

Методологија за изработка за годишната програма

Предлог годишната програма за потребите на етничките заедници во рамките на овој проект, е производ на разговори и формирање на работни групи во Општина Велес, преку реализација граѓанските форуми.

На почетокот од оваа иницијатива беше формирано проектно општинско тело, номинирано од Градоначалникот на општината во следниов состав:

1. Билјана Манаскова – Одделение за јавни дејности (071-39 72 38 / biljana.manaskova@veles.gov.mk)
2. Родна Трајковска – Одделение за јавни дејности (076-351-675 / rodna.trajkovska@veles.gov.mk)
3. Драган Димески – Советник при ЕЛС Велес (071-200-815 / dragandimeski@gmail.com)
4. Бејкан Мемедов – Одделение за соработка со граѓански организации (071-237-551 / bejkan.memedov@veles.gov.mk)
5. Живе Катранџиев - Советник при ЕЛС Велес (078 – 322-064 / zivekatrandziev@gmail.com)

Лице за контакт од општината е Елизабета Јовчевска – Секретар со контакти:
elizabetha.jovcevska@veles.gov.mk

Оваа комуникација е остварена со поддршка на назначената менторска организација за општина Велес Сидан Мост. Претставници од оваа организација учествуваа во процесот на идентификација на групи на граѓани, комуникација со општинското тело и учество на граѓанските форуми.

Граѓанските форуми во општина Велес беа реализирани по следниов редослед:

16 декември 2016 – Информативен во големата сала на општината

21 декември 2016 – втора средба во Библиотеката – „Гоце Делчев“ во општина Велес

26 декември 2016 – трета средба во библиотеката на СОУ Гимназија „Кочо Рацин“

27 декември 2016 – четврта средба во библиотеката на СОУ Гимназија „Кочо Рацин“

На првата средба со граѓани – првиот форум беа направени приоритетните области за општината и согласно дефинираната област, со општинското тело беше направена структура за работни групи.

Дефинираните области се следни:

- Образование
- Спорт
- Култура
- Вработување

За секоја од областите, беше формирана работна група која работеше според однапред утврдена методологија која ги вклучи следниве процеси:

- Идентификување на проблеми во областа
- Анализа /дискусија дали утврдениот проблем е веќе опфатен со некаков документ / стратегија во рамките на единицата за локална самоуправа од Велес
- Дискусија за идентификуваниот проблем, кои целни групи ги опфаќа и дискусија за можни предлог решенија
- Креирање на иницијативи како одговор на дадените проблеми со временска рамка

Континуитетот на работните групи беше задржан, во текот на форумите, додека структурата на работните групи вклучуваше соодветна корисничка група и релевантна институција. Ваквата структура на форумите овозможи релевантност за приоритетните области и застапеност на етничките заедници.

Општинското тело делегирано за овој проект, даде голема поддршка на процесот за идентификување на заедничките приоритети, и секако релевантност преку идентификување на корисничките групи според области како и институциите на ниво на Град Велес. Ваквата поддршка е клучна кога станува збор за реализација на проекти со вклучувачки карактер, каде граѓаните и институциите соработуваат.

Оваа предлог годишна програма, очекуваме да биде разгледана во Советот на Општина Велес, и истата да е разгледана и земена во предвид, при планирање на буџетот за 2018 година. Секако, некои од активностите, можат да се реализираат и тековно, во 2017 година, меѓутоа за поголемите иницијативи каде што е потребна поддршка со ресурси, очекуваме општината и економскиот / бизнис секторот да излезат во пресрет.

Приоритети за општина Велес дефинирани на граѓански форуми

Дефинирање на проблемите во областите од страна на работните групи

Област	Образование	Спорт	Култура	Вработување
Составна работна група	Работната група беше составена од претставници на училишта и ученици, како и од просветниот инспекторат при општината.	Работната група беше составена од наставен кадар за физичко образование, ученици и претставници од спортски клубови во Велес.	Работната група беше составена од претставници на Музеј, ГО	Работната група беше составена од претставници на АВРМ – Велес, млади и ГО
Приоритетите дефинирани според проблемите	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отежната комуникација со ученици од градовисоеден доминантен етнички состав 2. Недоволно средство за реализирање на МОО активности 3. Поголема вклученост на ученици од различни паралелки во активностите меѓу етничката соработка. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спортски објект, спортска сала, затворен базен, ставање во употреба на 4 спортски објекти, до-опремување 2. Промоција на спортска култура кај нај младата популација преку соработка на спортски клубови и образовни институции 3. Дефинирање на соодветни финансиски и поддржувачки механизми за развој на 	Во активностите на Музејот од Велес сè голем број на изложби од различни видови (историски, историјанаука, етнолошки, археолошки) на кои е малоприсутно на членови од етничките заедници	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анализа на пазарот на трудот 2. Поддржување на работничките права 3. Преиспитување на дисертациите и истражувањата 4. Профилирање на средношколците 5. Етничките заедници сè соочуваат со проблемот на несоодветно работно место согласно образованието

Област	Образование	Спорт	Култура	Вработување
		<p>спортот во општина Велес</p> <p>4. Формирање на училишните спортски клубови и треба да бидат извор на членови во спортските клубови</p> <p>5. Меѓу-општинска соработка (Велес – Чашка)</p> <p>за овозможување на вклученост на младите во спортски клубови во Општина Велес</p>		<p>Вклучување на турската заедница во институциите</p>

Анализа на дефинираните проблеми по работни групи

КУЛТУРА					
Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на раѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	Кои се извори на проблемот	Која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
Нема наведено	<ol style="list-style-type: none"> Во активности на Музејот од Велес се голем број на изложби од различен вид (историски, историја на уметност, етнолошки, археолошки) на кои е мало присуството на членови од етничките заедници Повторно заживување на фолклорните етнички друштва 	<p>Неможност за информирање во делот од градот каде што се етничките заедници доминантни</p> <p>Финансиски, просторни и човечки ресурси</p>	<p>Етнички групи кои живеат во градот</p> <p>Турска, ромска, влашка и албанска</p>	Да се изнајде начин на комуникација со жителите	Дистрибуција на информации до етничките заедници за културните настани како изложби, поставки и сл. Достапноста на информациите треба да биде достапна на јазиците на етничките заедници.

ОБРАЗОВАНИЕ					
Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на раѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	кои се извори на проблемот	која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
Нема наведено	1. Поголема вклученост на ученици од различни паралелки во активности на меѓуетничка соработка.	Изборот на ученици од страна на релевантни фактори	Ученици		Да се вклучат оние ученици кои не се вклучени во активностите на МИО
	2. Отежната комуникација со ученици од градови со еден	2. Недоволно познавање на различностите од други	Ученици и наставници	Финансии	Заеднички средби, работилници, заеднички екскурзии, спортски

	доминантен етнички состав 3. Недоволно средства за реализирање на МИО активности	култури 3. Финансии			натпревари, забави, музички хепенинзи
--	--	------------------------	--	--	--

СПОРТ					
Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на раѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	Кои се извори на проблемот	Која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
Годишен план и стратегија во општина Велес за спорт (ова е постоечки механизам за финансирање и поддршка на спортот)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спортски објект, спортска сала, затворен базен, ставање во употреба на 4 спортски објекти, до-опремување 2. Промоција на спортска култура кај најмладата популација преку соработка на спортски клубови и образовни институции 3. Дефинирање на соодветни финансиски и поддржувачки механизми за развој на спортот во општина Велес 4. Формирањето на училишните спортски клубови треба да бидат извор на 	Групата нема наведено	Групата нема наведено	Групата нема наведено	Групата нема наведено

СПОРТ					
Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на раѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	Кои се извори на проблемот	Која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
	<p>членови во спортските клубови</p> <p>5. Меѓу - општинска соработка (Велес – Чашка) за овозможување на вклученост на младите во спортски клубови во Општина Велес</p> <p>6. Благодарници за учениците</p>				

Дефинирање на решенија за проблемите по работни групи

Вработување

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
<ol style="list-style-type: none"> 1. Анализа на пазар на трудот 2. Подобрување на работнички права 3. Преиспитување на дисперзираните студии и профилирање на средошколци 4. Етничките заедници се соочуваат со проблемот на несоодветно работно место согласно образованието 5. Вклучување на турската заедница во институциите 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Креирање на работни позиции од различни области, стимулација на различни бизниси (запоставување на социјални дејности, наспроти економските) 2. Стимулација и поддршка, како и креирање на функционирачки и синдикати за застапување на работнички права, како и ставање во соодветна функција трудова инспекција 3. Реформи во 	<ul style="list-style-type: none"> - Институции: АВРМ, МОН, МТСП, Собрание на РМ, Влада - Работници - Инспекторат - Менаџери на фирми 	<ul style="list-style-type: none"> - Институции: АВРМ, МОН, МТСП, Собрание на РМ, Влада - Работници - Инспекторат - Менаџери на фирми 	1- тековно

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
	законот за високо и средно образование 4. Креирање на соодветни политики за етничките заедници за вработување (истражување за типот на дискриминација)			

Образование

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
Поголема вклученост на ученици од различни паралелки во активности од меѓуетничка соработка . Во најчест број на случаи, едни исти ученици ги посетуваат активностите.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вклучувањето во МИО да биде задолжителни 2. Учениците да бидат наградени за својот труд 3. Промоција на МИО (со флаери, брошури, 	Наставници, ученици, родители	Училиштето МОН Општина Граѓански организации Соработка помеѓу училиштата	2017 – 2020 овие проблеми да бидат решени

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
	каталог)			

Спорт

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
Доопремување на спортски објекти	Решението е преку поддршка од страна на локалната самоуправа, приватен сектор, донации Агенција за Млади и Спорт	Промоција на спортот кај најмладите и повозрасните во соработка со локалната самоуправа и училиштата како и со детските градинки - Турнири, презентации и манифестации (меѓуопштински, меѓу – училишни) *Проблем при реализација можат да бидат финансиите и покрај локалната самоуправа, собирање на финансиски средства да има од бизнис секторот	Меѓуопштинаска соработка за развивање на спортот во помалите населени места (инволвираност на сите етнички групи) – ЕЛС Активирање на спортските клубови (ЕЛС и средни училишта)	2-5 години

Култура

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
<p>1. Во активности на Музејот од Велес се голем број на изложби од различен вид (историски, историја на уметност, етнолошки, археолошки) на кои е мало присуството на членови од етничките заедници</p> <p>2. Поново заживување на фолклорните етнички друштва</p>	<p>1. Едукативни настани (обуки, работилници) Инфо табли на одредени места Остварување на контакти со целни групи и инволвирање на нивни претставници Подарување на соодветен сувенир во врска со настанот Организирање на коктел</p> <p>2. Организирање на едукативни настани Комуникација за обезбедување на простор и потребни реквизити Обезбедување на финансии за човечки ресурси преку ЕЛС, донации</p>	<p>1. Целни групи се членовите на етничките заедници од училишна возраст до највозрасни категории</p> <p>2. Етничките заедници</p>	<p>- Месни заедници - Невладин сектор - Локална самоуправа - Образовни институции</p> <p>- Локална самоуправа - Невладин сектор - Образование</p>	Тековно

Предлог иницијативи за дефинираните проблеми по работните групи
Вработување

- Реформа во образование и соодветен кадар за побарувањата на пазарот на трудот / преквалификација / проблем е што бизнис не плаќа соодветно на степенот на образование

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	Центарот за вработување, Министерство за труд и социјална политика, Инспекторат, Парламент, Блада на Р/М.
Б) Коисезаинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Невработени лица, бизнис сектор, синдикати
В) Кој временски рамкани е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	Тековно
Г) Кои чекори треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции кои треба да се преземат)	Анализи, иницијативи, предлози акции, работа на формирање на синдикати за застапување на работнички права, Медиумско вклучување Соработка со бизнис сектор, сојуз на синдикати, стручни средно образование Поголемо вклучување на турската заедница Иницијативи и вклучување на стопанска комора, локален економски совет Информирање на пошироката јавност за законот за работни односи Реформа во образовниот систем / профилот на факултети и кадри кои се дипломирани а не соодветствуваат со побарувачката на работна сила
Д) Кои индикатори се за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Сегашниот профил не одговара на побарувањата на пазарот на труд и со сегашните предлози за измени на образовниот процес Активности кои ќе утврдат кој профил на работна сила одговара на побарувањата на пазарот на труд
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	Со набљудување, посети, интервенции

Е) Коисенаученителекцииодпроцесот	Поголем интерес и мотивација за учество на вакви средби
-----------------------------------	---

Образование

Дефинирање на проблемот: Поголема вклученост на ученици од различни етнички заедници во МИО

Резултат: Поголема мотивираност за добивање на соодветна награда за вложениот труд

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	Професори, родители, ученици
Б) Коисезаинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Училиштата, граѓански организации, локална самоуправа, МОН
В) Која временска рамка е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	2017 - 2020
Г) Кои чекор треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции кои треба да се превземат)	Повеќе активности од областа на МИО
Д) Кои индикатори се за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Успешна и навремена реализација на активностите од МИО
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	Редовно следење на активностите и промоција на истите
Е) Коисенаученителекцииодпроцесот	Помасовна вклученост на различни групи од интерес при планирање и реализација на активностите

Спорт

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	Национални федерации, ЕЛС, Агенција за Млади и Спорт, државни институции (министерства)
Б) Кои се заинтересирани страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Образовни институции (основни и средни училишта), детски градинки, спортски клубови, граѓански организации и сите граѓани кои се заинтересирани за темата.
В) Која временска рамка е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	Временска рамка која е потребна за реализација е една година
Г) Кои чекор треба да ги преземем за да се адресира проблемот (Активности / акции ко треба да се превземат)	Писмено известување до релевантните фактори, трибини, манифестации, форуми, презентации, медиумско информирање, едукација во воспитно – образовни институции.
Д) Кои се индикаторите за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Број на вклучени во спортот, квалитетот, успешно завршени проекти (форуми и друго)
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	Мерење на успехот ќе биде со компарација на резултатите во спортот на државно ниво – репрезентации и клубско ниво
Е) Кои се научните лекции од процесот	Вклученост на сите релевантни фактори за успешно реализирање на проекти во спортот и успешна тимска работа.

Култура

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	Народен музеј, ГО, општина, здружение на археолози, друштво на уметници
--	---

Б) Коисезаинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Народен музеј, ГО, општина, здружение на археолози, друштво на уметници, градинки, училишта и етнички заедници
В) Кој временски рамкани е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	Тековно
Г) Кои чекор треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции ко треба да се превземат)	Едукативни настани во училишта, обуки во рамките на етничките заедници, работилници, промоции, поставување на инфо табли во градот и маалата, јавни предавања и промоции (ликовен салон, спомен куќи и сл.) , подготовка на рекламен материјал, колонии, заживување на спомен куќите со проекти
Д) Кои индикатори тешко да се (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Остварени едукативни настан во рамките на неформалното образование во училиштата Број на посети во музеј, ликовен салон, спомен куќи Остварени работилници во етно клубовите Остварени јавни предавања
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	Број на подети во музеј (организирани преку училишта, етнички заедници и индивидуално) Поставени инфо табли Остварени јавни предавања во организација на етничките заедници
Е) Кои сенаучените лекции од процесот	/

Акциски план со активности за 12 месеци

Област	Образование
Цел	Иницијативите и активностите за меѓуетничкиот дијалог во општина Велес е позитивен пример за училиштата и заедницата во општина Велес
Активности	<ul style="list-style-type: none"> - Реализација на МИО во училиштата на територијата на општина Велес преку вклучување на ученици кои не зеле учество во овие активности - Планирање на меѓуетнички активности помеѓу општинските училишта, реализирани од учениците и наставниците - Збратимување на училишта помеѓу општина Велес и друга општина од Р. Македонија - Вклучување на ученици од различни класови во програмата на МИО, вклучување на родители во програмата на МИО - Промоција на МИО во заедницата преку печатен материјал - Креирање на програми во рамките на училиштето за реализација на меѓуетнички активности
Целна група	Учениците од сите општински училишта на ниво на општина Велес Совет на родители при училиштата Образовен инспекторат
Временски период	Школска година Септември 2017- Јуни 2018 / континуирано во следните школски години до 2020
Финансии	ЕЛС Велес во делот на поддршка на училишни иницијативи за меѓуетнички активности преку обезбедување на превоз, простории и сл. Меѓународни донатори Министерство за образование и наука Граѓански организации кои работат во полето на образование

Област	Спорт
Цел	Промоција и унапредување на спортот во општина Велес преку соработка со училишта и спортски клубови
Активности	<ul style="list-style-type: none"> - Организирање на едукација за спортот и промоција на спортовите кај најмладата

	<p>популација преку соработка помеѓу спортските клубови и градинките</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отворање на спортски клубови во средните и основните општински училишта, кои ќе функционираат со координација на професорите по физичко и здравствено образование - Ставање во употреба на 4 спортски објекти со нивно до-опремување во општина Велес - Овозможување на децата и младите од населените места во општина Велес да посетуваат спортски активности во градот Велес - Организирање на спортски настани за промоција на етничкиот соживот
Целна група	<ul style="list-style-type: none"> - Деца од предшколска возраст - Ученици од сите основни и средни општински училишта на целата територија на општина Велес - Спортски клубови во општина Велес - Професори по физичко и здравствено образование - Родители
Временски период	2017 - 2020
Финансии	<ul style="list-style-type: none"> - ЕЛС Велес во делот на обезбедување на превоз на ученици од населени места до градот Велес за посетување на спортски активности - ЕЛС и Јавната Установа Градинки во делот на воспоставување на соработка со спортските клубови за промоција на спортот и поддршка во ресурси - ЕЛС во делот на поддршка на општински спортски настани со буџет за превоз и/или спортски реквизити - ЕЛС во делот на поддршка преку надокнада за професорите по ФЗО за изведување на вон наставни активности во рамките на формирани спортски клубови во рамките на училиштата - Агенција за млади и спорт во поддршка за до-опремување на спортски објекти

Област	Култура
Цел	Промоција и унапредување на културата од сите етнички заедници во општина Велес
Активности	<ul style="list-style-type: none"> - Креирање на стратешки план за култура во општина Велес за 2018 – 2020

	<ul style="list-style-type: none"> - Организација и реализација на едукативни настани и обуки од областа на културата во училиштата - Мапирање на културолошка патека за важните историски и културни обележја на општина Велес со поставување на знаци, инфо табли и парокази - Заживување на спомен куќите во општина Велес - Организирање на колонии, изложби и сл. - Промоција на културните и историските обележја преку дистрибуција на сувенири, печатен материјал и сл.
Целна група	<ul style="list-style-type: none"> - Етничките заедници во општина Велес - Образовни институции - Месни заедници - Народен Музеј - Друштво на уметници - Друштво на археолози
Временски период	2017 - 2020
Финансии	<ul style="list-style-type: none"> - ЕЛС Велес во делот на поддршка на процесот за креирање на стратегија за Култура со обезбедување на простор - ЕЛС во делот за планирање на буџет за реализација на активности од областа на културата за реализација на промоција, едукации и организација на културни настани - ЕЛС во делот на обезбедување на буџет за мапирање на културните и историските обележја на територијата на општина Велес

Област	Вработување
Цел	Вклучување на етничките заедници на пазарот на труд на локално ниво и зголемување на вработеноста кај сите етнички заедници од општина Велес
Активности	<ul style="list-style-type: none"> - Анализи за локален пазар на трудот и анализа за ниво на вклученост на етничките заедници на пазарот на труд - Анализа и иницијативи за поголема вклученост на турската етничка заедница на пазарот на руд - Иницијативи за соработка помеѓу синдикати за застапување на работнички права - Промоција на законот за работни односи

	кај пошироката јавност во соработка со синдикатите, стопанска комора, ЕЛС, Економски совет
Целна група	<ul style="list-style-type: none"> - Припадници на етнички заедници / работници/чки - Синдикати - Невработени лица од сите етнички заедници - АВРМ - Трудов инспекторат
Временски период	2017 – 2020
Финансии	<ul style="list-style-type: none"> - ЕЛС во делот на поддршка на креирање на анализи во рамки на буџет за граѓански здруженија - ЕЛС во делот на поддршка на состаноци со простор за соработка помеѓу различни институции, бизнис сектор, економски совет, синдикати, АВРМ на ниво на град Велес